

Språksenter for barnehagene

LESETIPS!

På barnehage.no kan du lese om hvordan du kan ivareta flyktningbarna i barnehagen. Artikkelen er skrevet av Målfrid Bleka som jobber som rådgiver hos NAFO. Selv om artikkelen i utgangspunktet handler om flyktningbarna er det mange nyttige tips til hvordan barnehagene generelt kan ivareta et samarbeid med foreldre som er nye i Norge.

VISSTE DU AT:

- Andelen flerspråklige barn i barnehagene fra 1-5 år har økt fra 6,7 % i 2006 til 14,4 % i 2014?
- Det er innført gratis kjerne-tid for 4- og 5-åringer fra familier med lav inntekt. Fra 1. august 2016 vil tilbudet også omfatte 3-åringer fra familier med lav inntekt.

MINO BREV

Å R G A N G 2 , N R . 1

J U N I 2 0 1 6

Velkommen til vårt nyhetsbrev!

Dette nyhetsbrevet som lages i samarbeid mellom Belset barnehage og Språksenteret sendes til alle bærumsbarnehagene 2 ganger pr. år - vår og høst. **Nyhetsbrevet har som mål å informere om nytt og nyttig for alle som har flerspråklige barn i barnehagen.**

Brevet sendes ut til alle styrerne.
Flott om du deler med alle dine ansatte!

I dette nummeret vil vi presentere nyeste forskning fra Melbye-Lervåg og Lervåg, hovedtrekkene i Melding til

Stortinget nr. 19 «Tid for lek og læring», samt oppdatere på saker som har skjedd siden forrige MINO-brev.

Melding til Stortinget nr. 19.

«Tid for lek og læring»

11. mars 2016 kom Melding til Stortinget nr. 19 «Tid for lek og læring. Bedre innhold i barnehagen». Meldingen danner grunnlaget for arbeidet med ny rammeplan for barnehagene som regjeringen håper kan tre i kraft fra barnehageåret 2017/2018. Nedenfor har vi listet opp noen av forslagene i meldingen. Ny rammeplan skal tydeliggjøre:

- * kravet til at alle barnehager skal ha en systematisk pedagogisk praksis.
- * krav til barnehagens arbeid for et godt omsorgs- og læringsmiljø, inkludert forebygging, avdekking og håndtering av mobbing.

- * barnehagens ansvar for å utvikle barns toleranse for et mangfoldig samfunn og dermed bidra til å demme opp for fordommer og diskriminering basert på kjønn, legning, funksjonsnedsettelse, etnisitet, kultur, religion og livssyn.
- * det språklige og sosiale utbytte barn skal ha med seg etter endt barnehagetid.
- * hva det innebærer å støtte barns språk utvikling frem mot skolestart.
- * barnehagens ansvar i forhold til å sikre at barn med et annet morsmål enn norsk får god oppfølging i utviklingen av norsk som andrespråk.

Videre vil regjeringen:

- * justere fagområdene i ny rammeplan
- * bidra til et tydeligere skoleforberedende innhold for de eldste barna i barnehagen.

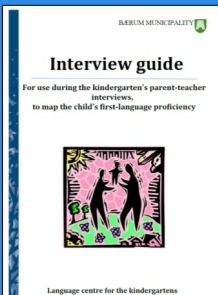
For å møte disse kravene vil regjeringen blant annet:

- * lovfeste kravet til norsk-språklig kompetanse hos ansatte i barnehagen.
- * utarbeide en veiledende norm for det språklige grunnlaget barn bør ha med seg fra barnehagen.
- * Videreutvikle og utvikle materiell for barnehagens språkarbeid.

Hele meldingen kan du lese [her](#).

Meldingen er tenkt behandlet i Stortinget 9. juni 2016.

**Vi ønsker
alle en
riktig god
sommer !**

Hilsen Belset
barnehage og
Språksenteret for
barnehagene i
Bærum
kommune

Siden sist... «Samtaleguide»

Informasjonshefte «**Barn i flerspråklige familier**» som belyser 10 spørsmål som foreldre ofte stiller om barns flerspråklige utvikling er nå tilgjengelig som lydfiler. For at informasjon om barns flerspråklige utvikling også skal være tilgjengelig for foreldre som ikke kan lese, er heftet nå laget som lydfiler på 5 ulike språk. **Hefte kan lyttes til på arabisk, kurdisk sorani, dari, somali og tigrinja.** Hefte er også oversatt til hele 19 ulike språk. Hefte og lydfilene finner du [her](#).

Det har vært et ønske fra flere barnehager om å få oversatt «Samtaleguiden» til engelsk.

«Samtaleguiden» er laget for å få vite noe mer om flerspråklige barns morsmåls kompetanse. Foreldre er i så henseende viktige informanter. Guiden er laget med tanke på at den kan brukes i en samtale mellom barnehagen og foreldrene når man bekymrer seg for et barns språklige utvikling, den tar for seg områdene: barnets bakgrunn, tidlig utvikling, språknivå på morsmålet i

dag, aktivitet og atferd og familiehistorikk.

«Samtaleguiden» på norsk og engelsk finner du på våre [nettsider](#).

Nettverksgrupper

Mandag 29. august starter Språksenteret opp **nettverksgruppe for de som jobber med flerspråklige barna**. Nettverket har 6 ulike treff med en blanding av teori og praksis. Les mer om dette nettverket og våre øvrige kurstilbud og [her](#).

Ny norsk forskning :

Intensiv språkstimulering av minoritetsspråklige barn i barnehage gir bedre språkferdigheter enn vanlig praksis

I april publiserte Melbye-Lervåg og Lervåg sammen med Rogde kanskje den første norske undersøkelsen som ser på effekten av språkstimulering i barnehagen.

De ønsket å undersøke hvorvidt man ved hjelp av intensiv språkstimulering i barnehagen kunne gi minoritetsspråklige barn bedre språkferdigheter før skolestart.

I 15 minoritetsspråklige 5-åringer ble valgt ut til å delta i undersøkelsen. Ved hjelp av loddtrekning ble barna fordelt i to grupper: en gruppe som fikk språkstimulering og en annen gruppe som fulgte vanlig praksis i barnehagen. De som fikk språkstimulering fikk tiltak 3 ganger i uken i 18 uker. To ganger i uken var barna samlet i mindre grupper på 3-4

barn i 30–40 minutter. En gang var hvert av barna i gruppen og en barnehagelærer sammen i 10 minutter. Barna i undersøkelsen ble kartlagt i forkant og etterkant av tiltaket. Det ble også foretatt en kartlegging av barna 7 måneder etter avsluttet tiltaksperiode for å måle effekt. Sammenligningsgruppen fulgte vanlig praksis i barnehagen men ble selvsagt undersøkt på samme tid som tiltaksgruppen.

Tiltakene ble gjennomført uten at noen av barnehagene ble tilført ekstra personalressurser. Hovedprinsippet i tiltaket var at det skulle være i leks form og at oppgavene skulle være morsomme for barna.

Hva viser resultatene?

Barna i tiltaksgruppen viste et bedre resultat enn barna i sammenligningsgruppen. Undersøkelsen hadde effekt på generell språkforståelse, altså på oppgaver som ikke var direkte med i tiltaket. Effekten var tydelig på ekspressivt språk, altså på evnen til å uttrykke seg språklig. Forskjellen mellom tiltaksgruppen og sammenligningsgruppen vedvarte også over tid, altså 7 måneder etter at tiltaket var avsluttet. Forskjellene mellom gruppene ble imidlertid redusert etter at tiltaket var avsluttet. For å vedlikeholde effekten er det derfor sannsynlig at man må opprettholde noe av tiltaket.

Ønsker du å lese hele artikkel en kan du gå inn [her](#).